

MESERIASUL AZ IPAROS

DER GEWERBETREIBENDE

MUNKAADÓK LAPJA

Erdély és Bánság kis- és középipar-
sainak hetilapja. — Az Ipartestületek
Szövetsége, az aradi Iparos Ország, az
Ipari Szindikátusok, a Romániai Épi-
tőmesterek Szövetsége és a Timisoara
Vendéglősök és Kávésok Ipartestülete
hivatalos lapja. Egyesülve a timisoarai
„Az Iparos”-sal és a „Fodrász Ujság”-
gal.

„Tiszteld a tisztos
ipart!”

Adunarea președinților Camere- lor de Muncă în București

Activitatea Camerelor și rapoartele mai
însemnate dezvoltate la aceste ședințe.

Duminică dimineață s'au întrunit preșe-
dinții Camerelor de muncă sub președinția
d-lui Ilie Calciu, președintele Camerei de
muncă din Capitală, asistat de d. Mircea Io-
nescu, secretar general. Ministerul muncii a
fost reprezentat de d-nii P. Alexandrescu-
Roman, secretar general și I. Cuțonica, di-
rector general. Mai erau prezenți și d-nii Al.
Samoil senator și D. Mihăilescu, directorul
căminelor de ucenici și învățământul munci-
toresc.

În urma celor propuse de d. Calciu, adu-
narea trimite o telegramă către M. S. Rege-
le și d-lui Gh. Tătărescu, președintele Consi-
liului de miniștri.

D. I. Calciu, președintele Camerei din
Capitală face un istoric al legiuirilor indus-
triale, ocupându-se de modul cum se aplică și
cum trebuiesc făcute.

D-sa stăruie asupra cotei adiționale —
care trebuie fixată la 0.50 le sută — asupra
nevoii de a se respecta durata legală a mun-
cii, asigurărilor sociale — a căror legiuire
trebuie revizuită — baza viitorului mește-
sugului românesc.

În continuare, d. Calciu se ocupă de
chestiunea pensilor la bătrânețe, de legea
plății lucrului efectuat participarea reprezen-
tanților muncitorimei în administrarea in-
stituțiilor lor și înființarea creditului pentru
meseriași.

RAPOARTELE

Domnu Calciu dezvoltă raportul privitor
la cota adițională, stabilind că e ne-
voie de o reducere a acestei cote — din în-
casarea căreia se întrețin Camerele — dela
1 la 0.50 la sută — suportați de patroni și
salariați. Această reducere va dovedi că se
ușurează contribuția muncitorilor și că la Ca-
mera de muncă se fac economii.

D. I. Grigorescu, dezvoltă raportul a-
supra inspecției muncii, cum trebuie să fie
exercitată, pentru a se asigura aplicarea le-
giurilor muncitorești.

D. Ion Mironescu a dezvoltat raportul
privitor la problema uceniciei, cerând limi-
tarea ei și ocupându-se de modul prin care
se poate asigura o bună orientare profesio-
nală, cu ajutorul căminelor și sub îngrijirea
învățământului muncitoresc.

D. Al. Samoil, senator, relevă însemnă-
tatea meșteșugului și face o serie de propu-
neri pentru rezolvirea problemei calificării
meseriașilor și combaterea clandestinismului
Vorbitoarea critică modul cum a fost admi-
nistrat fondul căminelor.

D. Anghel Petrescu, a citit raportul în-
tocmit cu privire la repausul duminical. La
comertul mic și la unii patroni repausul du-
minical nu se respectă. Preconizează orga-
nizarea unui control eficace.

S'au mai dezvoltat următoarele rapoarte:
Revizuirea listelor electorale (d. Ilie Calciu),
munca națională (d. Ghiță Georgescu).

Milyen keretek között fognak működni a hivatalos törvénytervezet szerint a kézműveskamarak?

Irta: Dr. Veterány Viktor.

(Harmadik, befejező közlemény)

A közgyűlés hatáskörébe tartozik: 1) a vá-
lasztmány és a bizottságok megválasztása, 2) köl-
csönök felvétele, kivéve azon rövid lejáratu köl-
csönöket, amelyek a f. évi költségvetés keretein
belül kifizetendők, 3) az ipart érintő általános
vélemények és törvényjavaslatok előterjesztése,
4) a tanoncügy rendezésére vonatkozó intézkedé-
sek, 5) a titkár választása, 6) az egyes szakos-
tályok és szakcsoportok működési szabályrende-
létének alkotása és módosítása, 7) a belső ügyviteli
szabályrendelet alkotása, 8) a tagokat vizs-
gázató bizottságok működési szabályrendeletének
alkotása.

A 3, 4 és 5-ik pontokra vonatkozó határozat-
ok az ipari és kereskedelmi miniszter által jó-
váhagyandók.

A közgyűlési határozatok csak úgy érvénye-
sek, ha valamennyi tag kétharmada részt vesz
és a jelenlevők abszolút szótöbbséggel szavazzák
meg. Ha az első közgyűlésen a tagok kétharmada
nem jelenne meg, úgy a közgyűlés hét nappal el-
halasztandó, amikor az ugyanazon napirendre ki-
tűzött ügyek felett a közgyűlés a megjelentek szá-
mára való tekintet nélkül abszolút szótöbbség-
gel határoz. A szavazás nyílt, kivéve a választ-
mány, a vizsgabizottságok és a titkár megválasz-
tását, amikor is titkos szavazásnak van helye.

A szakosztály és szakcsoportok határozatait
a választmány elé terjesztendők, amely köteles két

nap alatt határozni. Ha a választmány a hatá-
rozatokat nem hagyja jóvá, úgy a Kézműves Ka-
marák Szövetsége dönt végérvényesen.

Választott, jogszerűti, kiküldött
és levelező tagok.

A választmány áll: választott, jogszerűti, ki-
küldött és levelező tagokból.

A választott tagok számát királyi rendelet
fogja megállapítani, ez azonban hétnél kisebb
és 20-nál nagyobb nem lehet. A bucarestii kézmű-
ves kamarának legfeljebb husz választott tagja
lesz.

A kézműveskamarak jogszerűti tagjai: a) A
képviselők, szenátorok, ha a kézműveskamara
tagjai. b) A kézműveskamara volt elnökei, ha ezen
minőségben megszakitás nélkül öt évig működtek
és a kamarának folytatólagosan tagjai. c) Az
ipariügyi miniszterium egy magasabb tisztvi-
selője.

A választmány kiküldött tagjai: A kereske-
delmi- és iparkamara szakosztályának, a munka-
kamara szakosztályának, valamint a mezőgazdasá-
gi kamarának egy-egy kiküldött tagja szavazati
joggal.

A választmány levelező tagjai azok, akiket a
választmány azok sorából választ, akik a kisi-
pari ügyek alapos ismerői még az esetben is, ha
ipart nem űznek. Ezek száma nem haladhatja meg
a választott tagok egy ötödét.

A kézműveskamarak összetétele.

A kézműveskamarakat a területükön levő ös-
szes önálló kézműiparosok és kisiparosok alkot-
ják. Ezek az általuk gyakorolt iparuk természete
szerint különböző szakosztályokba és szakcso-
portokba kerülnek.

A kézműveskamara választmányának megvá-
lasztása:

A választmány tagjai négy évre lesznek meg-
választva. Ha a választmány tagjai anélkül, hogy
szabadságot kaptak volna, két hónapon át igazol-
atlanul nem vesznek részt az üléseken, hivatalból
lemondottaknak tekintetnek és helyük mással töl-
tendő be.

Az összeférhetetlenség, képtelenség, érdemte-
lenség, lemondás és igazolatlan meg nem jelenés
eseteiben a póttagok lépnek a rendes választmányi
tagok helyébe. Ha a választmányi tagok száma
egyharmaddal csökkent, pótválasztásnak van he-
lye.

Mikor osztható föl a választ-
mány.

A felosztatás az esetben következik be, ha
cnek szükségességét a Kézműves Kamarák Szövet-
sége, az ipari és kereskedelemügyi miniszternek
jelenti, aki ennek alapján indokolt javaslatot ter-
jeszt a miniszttertanács elé és ennek alapján ki-
rályi rendelet a felosztatást kimondja.

A javaslat ezen rendelkezései akként volná-
nak módosítandók, hogy a felosztatás csakis a
mindenkori politikai áramlattól teljesen függet-
len bíróság kizárólagos hatáskörébe utaltassék.
A bíróságnak csak az érdekelt kézműveskamara
meghallgatása és az általa javaslatba hozott el-
lenbizonyítás foganatosítása után jogosított ha-
tározni. A felosztatás kérdésében elsőfokon a
törvényszék, másodfokon az ítélőtábla, harmad-
fokon pedig a legfelsőbb semmitőszék legyen jo-
gosított döntené és a felosztatás csakis jogerős
bírói ítélet alapján foganatosítható. Ugy vélem,
hogy a kézműveskamarak csakis a fenti alapon
fogak pártpolitikamentesen produktív ipari
érdekeket szolgálni és ezzel az állam gazdasági ér-
vekeit is előmozdítani.

A felosztatást követő három hónapon belül az
új választások megejtendők. Ezen idő alatt a vá-
lasztmány teendőit egy, az ipar és kereskedelem-
ügyi miniszter javaslata alapján királyi rendelet-
tel kinevezendő ideiglenes bizottság végzi. Ez a
bizottság 5—10 tagból áll és a saját kebeléből vá-
laszt egy elnököt és egy alelnököt.

Kik lesznek tagjai a kézműves-
kamarak igazgatóságának?

A kézműveskamara folyó ügyeit az igazgató-
ság vezeti, amely a közgyűlés és a választmány

összes határozatait köteles végrehajtani.

Az igazgatóság áll: egy elnökből, két alelnökből, az iparügyi miniszterium kiküldöttjéből és a kézműveskamara titkárijából, utóbbit azonban szavazati jog nem illeti meg.

Az igazgatóság hatáskörét az összes kézműveskamara kiterjedő érvénnyel az ipari és kereskedelemügyi miniszter fogja megállapítani.

A választmány az igazgatóság tagjai részére napidíjakat és kiszállási költségeket állapít meg.

A kézműveskamara titkára miniszteri rendelettel a választmány által előterjesztendő, de legalább két jelölt közül, lesz kinevezve. Szükség esetén egy másodtitkár nevezendő ki ugyanazon feltételek mellett, mely esetben a választmány határozata alapján a két titkár közül az egyik a vezértitkár.

A végrehajtási utasítás fogja megállapítani azokat a feltételeket, amelyek a titkári állás betöltéséhez megkívánatnak és a titkár járandóságait.

Az igazgatóság a választmány hozzájárulásával nevezi ki a költségvetés keretein belül a kézműveskamara többi tisztviselőjét.

A felügyelőbizottság jogai és hatásköre.

Minden kézműveskamara mellett egy három tagból álló felügyelőbizottság működik. A három tag közül egy a Kézműves Kamarák Szövetsége, egy az ipari és kereskedelemügyi miniszter, egy pedig az illető kamara közgyűlése által lesz kiküldve. Ezek közül egynek könyvezakértőnek kell lennie. Megbízatásuk négy évig tart, de ha nem tesznek eleget kötelezettségüknek, a megbízatás előbb is visszavonható. A felügyelőbizottság köteles legalább háromhavonként a könyveket átvizsgálni és megállapítani, hogy azok rendesen vannak-e vezetve. A felügyelőbizottság köteles az ipari és kereskedelemügyi miniszternek jelentést tenni, a költségvetés végrehajtását és a számadásokat ellenőrizni, a közgyűlésnek jelentést tenni és ezen részt venni. A felügyelőbizottság üléseiről felvett jegyzőkönyvek az ipari és kereskedelemügyi miniszterhez, a Kézműves Kamarák Szövetségéhez és a pénzügyminiszterhez terjesztendők fel.

A felügyelőbizottság javadalmazását a kézműveskamara költségvetése állapítja meg.

A kézműveskamara jövedelmel és alapjai.

1. A pótdíjak azzal, hogy az iparosok által ezidőszent a munkakamaráknak fizetett pótdíj kizárólag a kézműveskamaraikat illeti.

2. A kézműveskamaraik minden egyes tagja az iparügyi miniszter által megállapított évi tagsági díjat fog fizetni.

3. A bizonyítványokért és kiállítandó okiratokért a kézműveskamaraik díjakat jogosítottak szedni. Ezek a díjak a Kézműves Kamarák Szövetsége által az iparügyi miniszter jóváhagyásával állapíttatnak meg.

4. A kihágások pénzbírságai.

5. Az ipari munka biztosításáról szóló törvény alkalmazásából eredő jövedelmek.

A kézműveskamaraik jogosítottak építkezés vagy más célból hosszabb lejáratu kölcsönöket is igénybe venni azonban csak a pénzügyminiszter jelentése és a minisztertanács felhatalmazása alapján.

A jövedelmek és alapok kezelése.

A pénzügyi év április elsején kezdődik és március 31-én végződik.

A választmány a költségvetési évet megelőzőleg legalább hat hónappal állítja össze a költségvetést és köteles azt az ipari és kereskedelemügyi miniszternek jóváhagyás végett bemutatni.

A költségvetést nyílt ülésen tárgyalják.

A pénzügyi év végén a választmány köteles a számadásokat összeállítani, azokat a felügyelőbizottság jelentésével együtt a közgyűlésnek, valamint az ipari és kereskedelemügyi miniszternek jóváhagyás végett bemutatni.

A kamarai pótdíjak az állami adóhivatalok útján hajtandók be.

Kiadások csakis a költségvetés keretein belül és csakis meghatározott célra eszközölhetők. Ha valamely előirányzott kiadási tétel elégtelennek bizonyul, póthitel kérandó. Az előre nem látott költségek pedig csak rendkívüli hitel útján fedezhetők. Ezek a hitelek az ipari és kereskedelemügyi miniszter jóváhagyásával a választmány által nyithatók.

A kamarák együttműködése.

A megállapított célok megvalósítása érdekében a kézműveskamaraiknak jogukban áll, hogy

Milyen programot ír elő a törvénytervezet a Kézműves Kamarák Szövetsége számára?

A Kézműves Kamarák Szövetsége mint közintézmény és jogiszemélyiség kötelezően alakíttatik meg. Székhelye Bucuresti.

Rendeltetés a kézműveskamaraik együttes elhatározása alapján az ország általános érdekeit alapul véve a kis- és kézműipar terén:

a) A kézműveskamaraik tevékenységét szabályozni és összehangzásba hozni;

b) az ipar fontos szakmai feladatait illetőleg javaslatokat szerkeszteni és azokat indokolni;

c) azokat a célokat megvalósítani, amelyeket a kézműveskamaraik egyedül állóan nehezebben érhetnek el;

d) megvalósítja a jelen törvény által megállapított összes feladatokat, valamint azokat is, amelyek a jövőben meg lesznek állapítva;

e) mint véleményező szerv a kormányának véleményével szolgál.

A Kézműves Kamarák Szövetsége szervei.

A közgyűlés, az igazgató választmány és az elnökség.

A közgyűlés áll: az összes kézműveskamaraik egy-egy kiküldöttjéből, akiket a kézműveskamaraik választmánya választ. A közgyűlés évenként kétszer, tavasszal és ősszel köteles összejönni, azonban rendkívüli ülést annyiszor köteles tartani, ahányszor az ipari és kereskedelemügyi miniszter jóváhagyásával az igazgató választmány összehívja. Ezek a közgyűlések Bucurestiben tartandók.

Az igazgató választmány a szövetség közgyűlése által négy évre választott 21 tagból áll.

A választott tagokon kívül jogszertint az igazgató választmánynak még a következők a tagjai:

a) Az ipari és kereskedelemügyi miniszter

Még nem végleges a törvénytervezet szövege.

Az ismertetett javaslat még korántsem végleges. Reméljük, hogy ez a szöveg az érdekelt ipari intézményeknek véleményezés és javaslattevél végett el lesz küldve. Általánosságban azonban megállapíthatjuk, hogy vezérelvei jók, de a kontarkodás kérdését, mint a kézműipar legveszedelmesebb ellensége, sokkal radikálisabb módon kell megoldani!

Az ipartörvények egységesítését célzó javaslat legfontosabb része a kézműveskamaraiknak, mint elsőfokú iparhatóságok felállítására. Szilárd meggyőződés, hogy ezek a kézműveskamaraik, ugyanis mint elsőfokú iparhatóságok, feltétlenül nagyban elő fogják segíteni a nemzeti alapon álló ipar fejlődését, miáltal a gazdasági konszolidációt biztosítani fogják.

Mint ahogy már ismételtelen azt hangzottatták, hogy az önálló kézműveskamaraik azért nem voltak felállíthatók, mert az alkotmánytörvény ezekre nézve nem intézkedik, utalnom kell az alkotmánytörvény 5, 29 és 70-ik szakaszainak rendelkezéseire. Ezek nemcsak nem zárják ki a külön kézműveskamaraik felállítását, lehetőségét, hanem ellenkezőleg, azt lehetővé is teszik, mert egyrészt biztosítják az összes gazdasági érdekeltségek javára azt az abszolút jogot, hogy szervezetekbe tömörüljenek, másrészt az alkotmánytörvény 70-ik szakasza nem rendelkezik kereskedelmi- és iparkamaraikról, munka- és mezőgazdasági kamaraikról, hanem „kereskedelmi, ipari, munka- és mezőgazdasági kamaraikról”, amely meghatározás az alkotmánytörvény módosítása nélkül is lehetővé teszi a nagyiparral szemben az önálló kézműveskamaraik felállítását, valamint lehetővé teszi az országos politikai választásokra vonatkozó törvénynek akként való módosítását, hogy a felállítandó kézműveskamaraik, mint ilyenek külön parlamenti képviselőhöz jussanak.

Miért nem helyes az új intézményt kézműveskamaraiknak nevezni?

Még meg sem született az új intézmény, már is elnevezte a hazai sajtó. Széltében-hosszában kézműveskamaraiknak hívják, így mi is ezt az el-

nevezést tartanánk, kerületi szövetségbe tömörüljenek és hogy a többi kereskedelmi, munka- és mezőgazdasági szakmai kamaraikkal együttműködjenek.

kiküldöttje, aki magasabb rangú tisztviselő és az iparügyek alapos ismerője.

b) A munka-, ipar- és kereskedelmi-, valamint mezőgazdasági kamaraiknak egy-egy ezen kamaraik által kiküldött tagja.

c) Az ipari hitelügy vezérigazgatója.

d) Az ipari szövetségek kiküldöttje, feltéve, hogy legalább 5 év óta annak tagja.

Az igazgató választmány havonta kétszer köteles ülést tartani.

Az igazgató választmány saját kebeléből egy elnököt és két alelnököt, négy évi időtartamra választ.

Az igazgató választmány egy vezérigazgatót is választ, aki az elnököt az ügyek elintézésében segíti. Vezérigazgató csak az lehet, aki azoknak a feltételeknek, amiknek a kézműveskamaraik titkárai, mindenben megfelel.

A legfelsőbb fórum az ipari- és kereskedelemügyi miniszter...

A szövetség szervezetét és működését illető minden egyéb rendelkezés egy a szövetség által összeállítandó, az ipari és kereskedelemügyi miniszter által véleményezendő és a minisztertanács által javaslatba hozandó királyi rendelettel lesz megállapítva.

A szövetség megalkotásáig az ezt megillető összes jogok az ipari és kereskedelemügyi miniszter által gyakoroltatnak.

A kézműveskamaraik igazgatóságukat és ügykezelésüket illetőleg szabályrendeleteket alkotnak, amelyek azonban csak az ipari és kereskedelemügyi miniszter jóváhagyásával érvényesek.

Bármilyen, a kamaraik szövetsége közötti panaszt, vagy hatásköri összeütközést, az ipari és kereskedelemügyi miniszter végérvényesen elintéztet.

nevezést alkalmaztuk, félreértések elkerülése végett. Pedig ez az elnevezés nem nevezhető sikerültnek. A helyes kifejezés

iparkamara és nem kézműveskamara.

Azt tartom helyesnek, hogy a tervezett kamaraik a nagyiparral szemben, amelynek autonóm szerve a jövőben a kereskedelmi és nagyipari kamara, vagy akár a jelenlegi kereskedelmi és iparkamaraival szemben egy nagyipari kamara, a jövőben felállítandó külön kereskedelmi kamaraik mellett, az összes képzéshez kötött iparok közül 40 állandóan alkalmazott szakképzett munkást és 50 lőerőt alkalmazó üzemekig magában foglalja. Ez a meghatározás a kézműipar fogalmát meghaladja, miért is sikerültebb az iparkamara elnevezés.

Ezt a meghatározást azért is teljesen indokoltak tartom, mert általánosságban csak azon üzemeknél kapcsolódik be a nagytőke, amelyek 40-nél több állandó munkással dolgoznak és 50-nél több lőerőt alkalmaznak.

Mint ahogy a nagyiparnak országunkban amúgy is meg vannak a maguk elismert különleges gazdasági érdekeiket képviselő szervei, mint ahogy a nagytőke egyre hatalmasabb befolyása jól ismert, hogy a nagytőke a munkásérő gépiítésével csak veszedelmesen fokozza a munkanélküliséget, legtermészetesebbnek és állami érdekből legüdvösebbnek tartom, hogy ezen kamaraikba nem mint kézműves, vagy kisipari, hanem mint iparkamaraikba lesz tömörítve a nagyiparral szemben, amely a legtöbb esetben nemzetközi tőkével rendelkezik, a nemzeti alapon álló kis és középipar, a fent megállapított határon belül.

Általános, nemzeti érdek követeli, hogy a kis- és középipar külön kamaraikba tömörüljön.

Nemcsak gazdasági, hanem általános nemzeti érdek követeli azt, hogy az egyre elhatárolódó nagyiparral szemben, a kis- és középipar külön, egységes, összefoglaló szervezetbe tömörüljön!

Erre vonatkozó indokaim: A nagyipar tulajdonképpen nemzetközi és sokkal olcsóbb tőkével dolgozik. Ezzel szemben minden kétséget kizáró az a tény, hogy a kis- és középipar saját, vagy belföldi tőkével dolgozik és feltétlenül nemzeti alapon áll!

A nagyipar egyrészt a legerősebb konkurrens a kis- és középiparnak, de másrészt a nagyipar a munkaerő gépiesítésével csak a munkanélküliséget fokozza. A munkanélküliség problémája ma kétségtelenül minden ország legkézenfekvőbb problémája, tehát ez alapon is a nagyiparral szemben indokolt egy egységes és egészséges gazdasági front teremtése. Az eddigi tapasztalatok szerint nem a kis- és középipar üzemeiből, ahol a munkaerőt aránylag jobban fizetik, hanem a nagyipari üzemeiből, ahol a fizikai munkaerőt kevésbé értékelik, kerülnek ki azok a munkásvezérek és ezek csatlósai, akik olyan elveket és eszméket hangoztatnak, amelyek nem mindenkor alkalmasak a fennálló állami rend megszilárdítására. Az ezekkel szemben nemzeti alapon álló kis- és középipar megerősítése és támogatása elsőrangú állami érdek!

A nagyiparnak országunkban amúgy is megvannak a maguk elismert különleges gazdasági érdekeit szolgáló felette bevált szervei. Ezzel szemben indokolt, hogy minden más ipari üzem egy egységes szervezetbe legyen tömörítve.

A nagytőke egyre elhatalmasodó befolyása, a nagyiparnak juttatott vám- és egyéb kedvezmények és óriási állami hitelek, valamint egyéb támogatások jól ismertek. Ezzel szemben a kis- és középipar éppen azért, mert nem volt egy összefoglaló szervezete, teljesen háttérbe szorult. Erdemtelenül, mint mostohagyermeket kezelték.

A nagytőke rendszerint csak azon üzemeknél kapcsolódik be, amelyek 40-nél több állandó szakmunkással dolgoznak, valamint 50-nél több lőerőt alkalmaznak.

Az 1931. évi április hó 21-én életbe léptetett, a teljesített ipari munka biztosításáról szóló törvény 2. §-nak b. pontja is a nagyiparral szemben, bár nem a fenti precizitással, de ugyanezen meghatározást kívánta alkalmazni. A felhozott indokok figyelembe vételével az ipari törvények egységesítése kapcsán felállítandó kamarákba a nagyiparral szemben, mindazon képesítéshez kötött ipari üzemek tömörítendőik, még pedig kötelező erővel, amelyek állandóan alkalmazott 40 szakképzett munkásnál többet nem alkalmaznak, valamint egyidejűleg 50 lőerőnél nagyobb üzemben lévő gépi berendezéssel nem rendelkeznek.

Ez az elhatárolás a kézmű- és kisipar fogalmát meghaladja és a nagyiparral szemben a középipar fogalmát is magában foglalja. Teljesen indokolt, tehát, hogy ezek a felállítandó kamarák az „iparkamarák” elnevezését nyerjék.

Steiner József aradi építész költségén építik fel a timisoarai Capitol mozgó beomlott tetőzetét.

Timisoarán a Capitol mozgósínház beomlott tetőzetének helyreállítására a kezdeményező lépések már megtörténtek. Felszólították Steiner József vállalkozót, hogy az új tetőzet építésére vonatkozó terveket minél előbb nyújtsa be.

Steiner két tervet készít: egyet arról, hogy mennyibe kerülne az építés, ha a tető vasból készülné, míg a másik terv vasbetonra vonatkozik. Fából semmi esetre sem építetik fel újból a tetőt.

A terveket a legfelsőbb műszaki tanács elé terjesztik és a jóváhagyás után azonnal hozzákezdnek az építéshez. A költségeket Steiner viseli, aki azt akarja, hogy a város csak a különbözetet viselje, amely a volt fatetőzet és a készített vas- vagy vasbetontetőzet között fennáll. A város viszont Steinerrel szemben igényt támaszt kártalanításra a mozgósínház elmaradt használatáért. Ez a károsszeg eddigi számítások szerint mintegy kétmillió lej tesz ki.

SZERELEM.

— Szeretjük egymást, drága, tehát összeházasodunk. A papától nem félek, nagyon kedves ember, mindenben nevet.

— Eppen az a baj, édes... Attól tartok, akkor is nevetni fog, ha feleségül kérsz...

Hogyan ellenőriznek a betegsegélyző ellenőrei?

Ahány az ellenőr, annyiféle az összeg, amivel az iparos állítólag tartozik. — Mikor jár büntetés, mikor nem. — Az ellenőr dühös, mert az illeték-alanyok hivatalos fizetési halasztást kaptak.

Már az is gyerekesítő mesének hangzik, hogy az iparosoktól visszamenőleg behajtják a betegsegélyző díjakat. Az új társadalombiztosítási törvény tudvalevőleg a kisipari munkaadókat is bekényszerítette a betegsegélyzőbe, illetve a társadalombiztosítóba. A törvény körül viták és késedelmek voltak a illetékeket csak ez év elején kezdték behajtani, 1933 június 1-ig visszamenőleg. Ez is érthető, hiszen a tavalyi illetékeket tisztára potyán fizeti az iparosság. Ellenszolgáltatást már nem kaphat érte, visszamenő hatállyal nem lehet beteg, nem veheti igénybe a betegsegélyzőt tavalyi influenzájára. Ezen a fonákságon azonban nem lehet segíteni. Illetékes helyen is azt a felvilágosítást adták, hogy a visszamenőleges fizetést a törvény írja elő.

Az azonban már nem lehet törvényes, amit egy betegsegélyző ellenőr véghezvitt egy bánási iparosnál. Nevét nem írjuk ki: ki mer ujjat húzni a nagyhatalmu hivatal embereivel?

A szóbanforgó iparoshoz nemrégiben beállt az ellenőr és követeli a bélyegek árát. 1934 január 1-ig heti 22 lej, az idén heti 36 lej ára bélyeget kell beragasztania az ellenőrző könyvecskébe minden iparosnak.

— Nincs pénzem — mondja az iparos — különösen annyi, hogy az egészet egyszerre kifizessem. Tudtommal 1933 június 1-től 1934 május 1-ig 1250 lejjel tartozom. Akárki utánaszámíthatja. Ennyim azonban nincs.

Az ellenőrnek azonban vastag ceruzája van. Leül, számít és diadalmasan kihoz 3528 lejt. Kifizetni!

Az iparos ámul-bámul. A „proces-verbal” először is 1933 április 1-től számítja az illetéket, 1764 lejt, ellentétben a törvénnyel, amely június 1-et ír elő. De még onnan számítva sem adódik ki az 1764 lej. Talán valami százalékos számított hozzá. Azután az egészet megduplázza, büntetés címén. Így tényleg 3528 lej. Iparos, zess!

A szóbanforgó iparosban azonban volt annyi vér, hogy megtagadta a büntetési jegyzőkönyv aláírását. Mire az ellenőr, végrehajtót dobott emlegetve, eltávozik. A jegyzőkönyv ottmarad. És most jön a java.

Az iparos elmegy az illetékes iparosszervezet elnökségéhez. Ott megtudja, hogy még nem köteles fizetni.

Az elmaradt díjak fizetésére július 1-ig haladékot kaptak az iparosok

A timisoarai betegsegélyző 1110—1934 számú határozata szerint a hátralékokat 1934 július 1-ig kell rendezni, büntetés csak július 1. után számítható fel.

Két hét múlva beállt egy másik ellenőr. Ez már engedékenyebb fiú. Szintén jegyzőkönyvet vesz fel, de csak 1584 lejről. Nem is duplázza meg az összeget büntetés címén. Tehát

vagy az egyik, vagy a másik ellenőr rosszul számolt, vagy mind a kettő.

A pénzt azonban ez is követeli. Viszont az iparos most már nyugodt. Nem tud fizetni, nem is köteles azonnal. Az ellenőr fenyegetések közepe felé távozik.

— Holnap jövök újra, behajtom a pénzt!

Másnap azonban nem jött.

Következik a harmadik felvonás. Az első ellenőr visszatér. Kéri a pénzt. A 3528 lejt.

— Nincs még pénzem — mondja az iparos.

— Majd kifizetem részletekben, amennyi tényleg jár.

— Azt nem lehet.

— De én megtudtam, hogy az iparosok haladékot kaptak a hátralékok kifizetésére.

Az ellenőrt előnti a méreg.

— Hát azt ki mondta meg magának?

Igen, ki merte felvilágosítani! Micsoda halatlan merészség!

Ezután még egy kis alkudozás folyik. Az ellenőr főleg a büntetést szeretné lefizettetni az iparossal, azon már nem is nagyon erősködik, hogy az elmaradt bélyegeket azonnal beragasztja. A fő a büntetés, készpénzben — amiből nyilván jó százalékos keres az ellenőr. Miután azonban az iparos nem enged, az ellenőr elmegy. Azóta sem jelentkezett, sem az első, sem a második.

Kérdjük most már a társadalombiztosító nagytekinetű igazgatóságát: milyen véleménynyel legyen az iparosság a betegsegélyző egyes végrehajtó közegeiről? Szabályszerű lehet-e, a mi itt lefolyt?

Kilátástalan községekben és kisvárosokban a kontárok elleni küzdelem

Vigan épít nagytermet Radnán a kőművesegéd, még az sem baj, hogy a terem tetőzete összedőlt, mert a munkára egy bányamérnök ügyel fel...

Radnán egy gazdálkodó a múlt év tavaszán elhatározta, hogy udvarában negyven méter hosszú és hat méter magas épületet emel, amely elhelyezkedést nyújtana a radnai bucsujárásokra érkező hívők számára.

A radnai gazdálkodó nem fordult sem építészhez, sem építőmesterhez, hanem

a munkával egy paulisi kőművesegédet bíztatta meg.

Ez a kőművesegéd napszámost alkalmazott és hozzá is kezdett a munkához, anélkül, hogy a hatóságoknak ehhez szavuk lett volna. Amikor Pohr József radnai építőmester értesült erről, jelentést tett a radnai községhez.

A jelentést tudomásul vették, azonban nem intézkedtek. Amikor az építkezés folyamán az egyik boltozat beszakadt, az építőmester ismét jelentést tett a községhez, sőt a járásorvosnál és a szindikátus elnökénél is.

A paulisi kőművesegéd ennek ellenére tovább folytatta az építkezést.

miközben a községhezán megnyugtatták, hogy semmi baja sem történhetik, mert

az építkezésre egy — bányamérnök ügyel fel.

Ez a példa is mutatja, hogy a vidéken mennyire meddő a kontárok elleni küzdelem.

Országos sütőipari kongresszus Braşovban.

Ez év augusztus 26—27-én országos sütőipari kongresszus lesz Braşovban. A kongresszus, amelyre a CFR ötven százalékos utazási kedvezményt nyújt, a sütőipar valamennyi sérelmével és kívánságával foglalkozik.

A nagyarányú szakmai összejövetelre előreláthatólag nagyszámban sereglének össze a szakma reprezentánsai az ország minden részéből, így annak határozatait és állásfoglalásait kihatással lesznek a szakma jövőjére is.

Jogesetek a kisipar köréből

Egy erdélyi asztalos famegmunkáló gépet vásárolt, a gépet átvette, de amikor azt üzembe helyezte, megállapította, hogy a gépnek olyan szerkezeti hibái vannak, amelyek kétséges teszik a nagy beruházási költséget igénylő gép használhatóságát. A gyár az előadott panasz alapján a gépet több ízben javíttatta, tehát az utólagosan megállapított hibákról tudomással bírt. Az asztalos a gépet hat hónapon belül a gyár rendelkezésére bocsátotta.

HELYESEN JART-E EL A GÉPVASÁRLÓ ASZTALOSMESTER?

Egy erdélyi asztalosmester famegmunkáló gépet vett. A minta után történt vásárláskor kikötötte, hogy a famegmunkáló gépnek olyannak kell lennie, hogy a dolgozó munkásnak ne kelljen nagy erőt kifejtenie. A gép megérkezett és az asztalos mester azt használatba vette. A munkások azonban a gép használatánál olyan nagy erőt kellett kifejtenie, hogy azt egy-egy csoport csak két óra hosszat használhatta. Ennyi idő elég volt ahhoz, hogy a nagy megerőltetésben a munkások kimerüljenek. E miatt az asztalos kifogást emelt, de a gyár megígérte, hogy a hibát e fogja tüntetni, mert az egy kisebb szerkezeti hiba következménye. A gyár a gépet megjavíttatta és azt az asztalos újra használatba vette. Alig telt el két hónap, az említett szerkezeti hiba következtében ismét előállt, hogy a gép használata folytán a munkások teljesen kimerültek. A gyár újra kijavíttatta a gépet. A gép már öt hónapja dolgozott, amikor a hiba újból jelentkezett, mire az asztalos megunt a sok bajlódást és a gépet a gyár rendelkezésére bocsátotta. A gyár a gépet nem volt hajlandó visszavenni. Kijelentette, hogy azt nem köteles elfogadni, mert a gépet az iparos átvette és használta, a szükséges javításokat pedig kívánságára a gyár elvégezte. Az iparos szakértői szemlét kért. A szakértői szemle megállapította, hogy a hiba a gép szerkezeti hibája, amely erősebb használat esetén állandóan elő fog állni.

A bíróság helyt adott az iparos keresetének, a döntés szerint a gyár a gépet köteles volt visszavenni és a vételárát visszafizetni. A bírói döntés szerint ugyanis a gépet az iparos jogosult volt kifogásolni és hat hónapon belül rendelkezésre bocsátani. A talált hibát csak használat közben lehetett megállapítani, a hiba fennállásáról a gyárnak tudomása volt, amikor emiatt műszeresét az asztalosüzembe küldötte, hogy a kifogásolt hibákat megtekintse és a gépet megjavítsa.

Az ipartörvény 47-ik szakaszának rendelkezése szerint egy személy több iparágat is üzemeltethet. A különböző iparágak üzeméhez külön iparigazolvány váltandó, de egy iparág köréhez tartozó munkák elvégzésére nem kell külön iparigazolvány, még ha az a kérdéses iparág körébe áttérjed is. Az egyes előfordult esetekben az iparügyi minisztert illeti meg annak jogérvényes eldöntése, kell-e a több iparágat felölelő munka elvégzőjének több iparigazolványt váltania.

Alábbiakban több miniszteri határozatot közlünk. Ezek a határozatok az iparügyi törvényen alapulnak és így törvényes jogerővel bírnak. A törvényt végrehajtó miniszter hivatott a tekintetben a törvény gyakorlati alkalmazására. Az alant közölt határozatok annyiban fontosak, mert a tervezetben már elkészített új ipartörvény megalkotásánál figyelembe kell vészesen és a tekintetben az iparosok szervezeteire hárul majd a feladat, hogy meghatározzák a jövő törvény körében, hogy mely iparágaknál legyenek megengedve a jövőben, hogy iparigazolvány nélkül más iparág körébe vágó munkát elvégezzen az az iparos, akinek csak egy iparágra van igazolványa. Itt az elv az, hogy legyen, hogy ha valamelyik iparos valami munka elvégzésére vállalkozik, akkor azt a munkát úgy vállalhassa

Mit tartalmaz az új amnesztia-rendelet?

A hivatalos lap június 8-iki számában jelent meg a legfelsőbb királyi kézirat, amely Öfelsége visszatérésének ünnepe alkalmával bizonyos kihágásokra és bűncselekményekre közkegyelmet állapít meg. A mostani amnesztia lényegesen szűkebbkörű, mint az eddigi, mindenesetre azonban az iparos társadalom számára

fontos enyhítések jelent,

tekintettel azokra a sokféle bírságokra, amelyek a különböző hatóságok róttak ki a legtöbbször minden szándék nélkül elkövetett cselekmények miatt.

A királyi kegyelem szerint

teljes amnesztiát kapnak mindazok, akiknek a pénzbírságuk 1000 lejt tett ki, ha az ítélet az amnesztia napján (június 9-én) már jogerőre emelkedett.

Ebben az amnesztiában részesülnek az adókihágások elkövetői is, ha pénzbírságuk

nem nagyobb mint 1000 lej, vagy szabadságvesztésük nem haladja meg a 15 napot.

1000 lejtől 50.000 lejig terjedő pénzbírságnál a büntetéseket egyharmaddal csökkentik a rendelet. A szabadságvesztés büntetéseknél a 15 naptól 3 hónapig terjedő büntetéseket felére szállítják le, az ennél hosszabb időre szólókat, de 3 éven túl nem terjedőket egynegyedrésszel.

A hadirokkantak külön, kedvezőbb elbánásban részesülnek.

A büntetések leszállításánál nem vehető tekintetbe az eddigi amnesztia-rendeletek értelmében már megtörtént redukció. Az új amnesztia-rendelet szerint nem részesülnek kegyelemben a következő bűncselekményekért kiszabott büntetések:

Hazaárulás, kémkedés, közbiztonság elleni büntettek, rablás, gyújtogatás, sikkasztás, közokirathamisítás, csalás, megvesztegetés, hamis bukás, kijárás, a szesz törvény elleni bűncselekmények, vámkihágások, az egészségügyi törvények elleni kihágások, spekuláció, valamint azok, akik választási és monopolkihágásokban visszaesők voltak, végül pedig a Marzescu- és Mironescu törvényben szereplő bűncselekmények.

Felhívjuk olvasóink figyelmét azonban arra, hogy az amnesztiát nem hivatalból alkalmazzák, hanem azt az elítéltek kell kérni. Mindenki tehát, aki bírságnak vagy büntetésnek elengedését kívánja, adjon le haladéktalanul kérvényt a hivatalos lap 130. számára való hivatkozással ahhoz a bírósághoz, amely a büntetést vagy a bírságot kiszabta.

Gute Idee.

Dialog: Hast du schon darüber nachgedacht, Else, wohin wir ins Sommerfrische fahren werden? „Ich schlage das Meer vor. Wie findest du den Gedanken?“ „Unbezahlbar.“

SZAMTANÓRAN.

— Mór, hány éves az, aki 1892-ben született?

— Attól függ, tanító ur, hogy nő-e az illető, vagy férfi...

**Hajmosó
és hajszárító**
készülékek
és más
**fodrászati
cikkek**
olcsón, szakszerűen
Kőszeghy Sándor Fia
Arad,
Bul. Reg. Ferdinand 63-65.
voit Dengi-ház.

el, hogy azt saját ipara körében állíthassa ki. Ha tehát a vállalkozó iparos más iparágak körét csak his részben veszi igénybe, anélkül, hogy ezáltal a másik iparág állandóan gyakoroltnak általa, akkor meg kell engedni, hogy bizonyos részben saját ipara gyakorlásának érdekében a másik iparág részben az ő szakmájában is gyakorolható legyen. Szükséges pedig az az, mert egy munka elvállalása folytán az iparos sokszor a másik iparág munkakörét is igénybe kell, hogy vegye, anélkül, hogy ezáltal a másik iparág munkakörét elvenné.

Ezt a szempontot tartotta szem előtt a mindenkor iparügyi miniszter, amikor az iparügyi törvény 47-ik szakaszát esetről-esetre magyarázta és ezt az elvet rendeletekben és határozatokban kifejezésre juttatta, kimutatván, hogy mely esetekben nem tartozik a vállalkozó második iparigazolványt váltani.

1. A cipésziparosoknak jogukban áll cipésziparra szóló iparigazolványuk alapján gyári cipőkészítvényeket is árusítani, minthogy a cipészipar a cipőkereskedés üzletkörét is magába foglalja. (54294-99. VIII. 9. K. M.)

2. A kaptafakészítés az asztalos, bogár vagy esztergyólos ipar körébe is foglalható, mint amely iparágak szintén faanyagot dolgoznak fel iparcikká. (F. J. és K. M. 33163-80. XV. 16.)

3. Kovácsiparosok készíthetik előállításával és elárulásával külön iparigazolvány nélkül is foglalkozhatnak.

4. Saját ipartelepen bekötött könyvek, legimukönyvek, naptárak és jegyzőkönyvek árusítása a könyvkötészet kiegészítő részét képezi. (F. J. és K. M. 28538-95. VI. 10.)

5. Az iparvengedéllyel bíró pékmester tevékenységének készítésével is foglalkozhatik, mert az iparához tartozik és nem cukrászmunka. (F. J. és K. M. 10. 404-88. III. 17.)

6. Dívatáru kereskedése jogosított kereskedő szabómunkára megrendeléseket elfogadhat, de a munkát arra jogosított szabóiparosokkal készíttetheti csak el. (K. M. 70703-19208 XI. 6.)

7. Legjellemzőbb az, hogy az asztalosiparosok a butor elkészítésénél a szükséges üvegezési és tűkormunkákat is elvégezhetik. Ezek ugyanis önálló külön iparágak. Ezek a munkák azonban csak saját gyártású butoroknál szükséges mértékben végezhetők az asztalosmesterek által.

Ez a pár felsorolás csak példája akart lenni annak, hogy mint nyulik át egyik iparág a másik iparág vagy részben a kereskedelem körébe és hogy ezeknek a gyakorlati jogosítványoknak foglalt jogoknak a jövő törvényben való elismérése milyen alapokon lesz igazolható.

Válassz egyszerűen az a cikk arra a kérdésre is, hogy egy iparág körébe tartozó munkakörnél csak akkor kell külön iparigazolvány, ha az a váltott iparigazolvány munkakörében nincs meg és ha erre vonatkozó miniszteri határozat nem tartalmaz rendelkezést. Tekintettel pedig arra, hogy a törvény életbe lépte óta a modern technika fejlődése folytán új iparágak is elkezdtek, de a tekintetben a régi iparágak munkaköre is bővült, a szakmáknak kell az új törvény szövegezésénél előterjeszteni, hogy mely iparokhoz milyen más iparág munkakörének egyes részei tartozhatnak.

Közlő: Kőle Sándor dr.

Zászlószentelést és céhmester-avatást rendez a mercureaciuci ipartestület 50 éves jubileumának ünnepén

Mercurea Ciuc és vidéke ipartestülete július elsején délelőtt kilenc órai kezdettel ünnepli az ipartestület székházában ötven éves évfordulóját. Az ünnepély fényének emelésére zászlószentelést és mesteravatást ünnepet tartanak ősi céhbéli szokások szerint.

A díszközgyűlés programja a következő lesz: 1. Elnöki megnyitó. 2. A felszentelt zászló átadása és átvétele. 3. Ünnepi beszéd, tartja: Balogh Lajos dr. ipartestületi ügyész. 4. Apponyi Károly, Bartha József, Hajdu János 50 éves mesterjubiläumot ültő iparosok és Hodosy Kálmán ipari alkalmazott királyi kitüntetésének átadása. 5. Cseh István mészárosmester által adományozott céhszerleg átadása. 6. Mesteravatás ősi céhbéli szokások szerint. 7. Zárószó.

Délután 2 órakor társas ebéd az ipartestület székházában.

Hogyan alakult át két emberöltő folyamán az ebédlő-szoba berendezése?

Ha az ebédlő-szoba berendezésének fejlődését figyelemmel kísérjük, tisztán a használati szempontjából, meg kell állapítanunk, hogy a haladás ezen a téren is szemmel látható. Ha a törzstörőktől, asztaltól és széktől eltekintünk, amelyek formáját azok lényege változatlanra tette, mert száz évtől óta a maguk formájában csaknem teljesen ugyanazok, úgy főképpen az ebédlő-szekrény formáival kell foglalkoznunk.

Az ebédlő-szoba legfőbb darabja az edényszekrény, amelyet idegen néven „buffet”-nek, vagy „credenz”-nek nevezünk. Aki még visszaemlékszik a múlt század 80-90-es éveire, tudja, hogy akkoriban a magas építmények dívtáztak ennél a butordarabnál is. Az akkori edényszekrények alsó és felső részből állottak, később edénylerakó nagy lappal ellátva. Az alsó rész mindig ajtókkal zárható volt, felette fiókokkal, míg a felső rész szintén ajtókkal volt zárható, de néha ezeket az ajtókat betüvegették, hogy az egyes díszedények szemlélhetők legyenek. Később a felső rész egészen polcos kiképzést nyert, amellyel együtt az alsó rész vízszintes irányban megnyúlt, engedve a dívtáznak. Minél kisebbek lettek a szobák, annál hosszabbra nőttek az edényszekrények.

A második szekrénybutor a tálaló volt. Ez a butordarab a tálaló asztaltól fejlődött. Később mint a buffet kisebbített mását képezték ki, minál elvesztette célját, mert lapját mind magabibbra helyezték, tehát a tálalásra alkalmatlan lett és mint díszbutor szerepelt. Ez az oka annak, hogy az a butordarab a mai viszonyok között már csaknem teljesen eltűnt a helyét a buffet kiegészítésül a vitrin, az üveges szekrény foglalta el.

A vitrin szükségességét az indokolja, hogy mivel a buffet felső része a mai edényszekrénynek teljesen eltűnt, a díszedények tehát nem találtnak benne megfelelő elhelyezkedést, erre a célra külön butordarab vált szükségessé.

Meg kellett azonban az évek folyamán az új iránnyal alkudni. A hármaz szekrénybutor, a buffet, tálaló és a vitrin lassan kiszorultak, a minék főoka, hogy a nagy lakások koravább, kimenneis a „dívtá”-ból. Ma már az ugynevezett reprezentációs helyiségek, mint amilyen az ebédlő is, csak különleges esetekben bírnak jogosultsággal.

Sok esetben az ebédlő szobának a nappali szoba szerepét is be kell töltenie. Ezzel a körülménnyel számolva született meg a legújabb univerzális butordarab, a „kombinált nappali és ebédlő szekrény”, amely természetesen egyik célnak sem felel meg tökéletesen. Ez az új butordarab azonkívül, hogy a buffet-et, az edényszekrényt pótolja, magába foglalja a „házi bár”-t, a likőrös szekrényt is, amely a régi ebédlőben egyáltalában nem volt használatos. Hiszen a mixer is egyenesen Amerikából vándorolt be hozzánk.

Numerusz klauzuszt követelt a kisebbségi tanoncokra a szociáldemokrata Strengar Damian Sava

A munkakamarák vezetői múlt vasárnap délelőtt Bucurestiben értekezletre ültek össze Alexandrescu munkaügyi vezértitkár elnökletével a szövetségi központban.

Az első ülés napirendjén a tanoncprobléma és a vasárnapi munkaszünet kérdése szerepelt. Az előbbi kérdés vitája során Strengar-Damian Sava, aradi munkakamarai elnök, igen furcsa felfogásban foglalkozott az erdélyi tanoncnevelés ügyével. Felhőta példának, hogy Aradon 87 tanonckérvényező közül csak kettő volt román, a többi mind kisebbségi, ami azt mutatja, hogy az ipart még mindig a kisebbségi elemek uralják. Szerinte a román iparosok nyomorognak, el kell hát mindent követni, hogy fokozatosan román tanoncok nyomuljanak előre az ipari foglalkozásban.

Javasolta, hogy a szegődtetéseknél arányszámoknak megfelelő mértékben korlátozzák a kisebbségi fiúk felvételét, azaz numerus clauzust követelt a kisiparban is.

A felszólalás annál különösebb, mert az aradi elnök szociáldemokrata, akitől nagyon furcsán hangzanak az ilyen hitlerista ízű követelések. A munkamarai intézményt, amelynek ő is jól fizetett vezetője, elsősorban a kisebbségi iparosok, munkások és magántisztviselők tartják fenn szorgalmasan levont járulékaikból. Kár ezt ilyen otrombán megsejgálni.

Milyen kérvényt kell benyújtaniok a köműves és ácsmestereknek, hogy a városi mérnöki hivatalok szerzett jogaikat elismerjék és az autorizációt részükre kiadják

Haladéktalanul nyújtsa be minden érdekelt köműves és ácsmester az alábbi kérvényt az illetékes polgármesteri hivatalhoz.

Több ízben közölte a kérdéses hivatalos lapok és a vonatkozó törvények és rendeletek számainak pontos megjelölésével Az Iparos, hogy milyen jogokat biztosít a jelenlegi joggyakorlat a köműves és ácsmestereknek. Ezeket a jogokat azonban az érdekeltek csak akkor élvezhetik, ha azon a címen, hogy a megengedett hat méteres feszítávságban épületeket terveztek és építettek, számukra a városi mérnöki hivatal autorizációt állít ki. A kérvényeket sürgősen be kell adni az illetékes polgármesteri hivatalhoz.

Cím:

Domniei Sale Domnului

Primar al Municipiului

Domnule Primar,

Prin deciziunea ministerială a Ministerului Instrucțiunilor Cultelor și Artelor, cu No. 54363 apărut în Mon. Of. No. 86. din 11. Aprilie 1934. în legătură cu dispozițiunile legii pentru înființarea și organizarea corpului arhitecților prin art. 2. punctul a) s'a dispus, că „Maestri zidari vor putea ex-

cuta clădirile de zidărie, la care distanța între pereți va fi cel mult șase metri, iar maestri dulgheri numai clădiri de lemn în același condițiuni. Dintre aceștia vor putea face și planuri de clădiri, la care distanța între pereți va fi de cel mult șase metri, dar numai aceia care face dovada, că în mod curent au întocmit astfel de planuri”.

Dar subsemnatul cu regret constat, că trueă serviciul tehnic al Municipiilor unor orașe în repetite rânduri a refuzat eliberarea autorizațiunilor pe baza planurilor de clădiri întocmite de subsemnatul în consecința la începutul lunei Mai anul curent avocatul nostru Dl. Radu Matei avocat în București a și interveniat personal la Domnii Primari și a cerut respectarea deciziunii de sus, ce s'a promis din partea Dnului Primar, iar luând în considerare, că serviciul tehnic nici acuma nu respectează deciziunea de sus, Vă rugăm respectuos să binevoiți a dispune în mod urgent, că serviciul tehnic să se conformeze deciziunii de sus.

Timișoara, la 11. Junie 1934.

Cu distinsă stima:

maistru zidar (dulgher).

Jogiszemélyiségek-e az ipartestületek?

Az aradi betegsegélyző különös jogi vizsgálása az aradi ipartestület ellen egy százötven-ezer lejes kártérítési perben.

Erdekes iparos ügyet tárgyalt múlt héten az aradi járásbíróság. A kártérítési kérészet az

aradi ipartestület tette folyamatba a betegsegélyzőpénztár ellen, amelytől épületrongálás címén 150 ezer lejt követel.

Mint ismeretes az aradi betegsegélyzőpénztár körülbelül huszonöt éven keresztül az ipartestület épületének emeleti helyiségeiben működött. Két évvel ezelőtt, 1932-ben a munkaügyi minisztériumból rendelet érkezett Aradra, hogy a betegsegélyzőpénztár költözködjék át az évek óta üresen álló volt Munkás-Otthon épületébe. Miután a betegsegélyzőpénztár kiköltözött az épületből, az ipartestület vezetősége megállapította, hogy

a pénztár az elmúlt tizenöt esztendő alatt az épületet annyira megrongálta, hogy annak rendbehozatala körülbelül 150 ezer lejtbe kerül. A betegsegélyző igazgatósága tudni sem akar ennek az összegnek a kifizetéséről és így került az ügy a járásbíróság elé, amely most tartotta meg a tárgyalást.

A betegsegélyzőpénztár képviselője a járásbírószági tárgyaláson kétségbevonta az ipartestület perlési jogát,

azon a címen, hogy az ipartestület nem jogi személyiség. A két intézmény jogi képviselői között vita támadt a kérdést illetőleg, végül is a bíróság úgy döntött, hogy szeptember 20-án nirdeti ki döntését, afelett hogy az ipartestület jogi személyiség-e, vagy sem.

Adóügyi tanácsadó

Milyen összegeket tartozik a munkaadó munkásbiztosítási járulék címén és étminimum címén alkalmazottaitól levonásra hozni?

MENNYI A TISZTA HAVI FIZETÉS, AMELY UTÁN A 4 ÉS 8 SZAZALEKOS KERESÉTI ADÓ FIZETENDŐ?

Havi fizetés	Összefizetésből levonandó betegségi	létszám	Tiszta havi fiz. mely után 4-8 szaz. adó fiz.
500	13		
550	13		
600	13		
650	26		
700	26		
750	26		
800	26		
850	26		
900	26		
950	26		
1000	26	750	224
1050	26	750	274
1100	26	750	324
1150	48	750	352
1200	48	750	402
1250	48	750	452
1300	48	750	502
1350	48	750	552
1400	48	750	602
1450	48	750	652
1500	48	750	702
1550	48	750	752
1600	48	750	802
1650	48	750	852
1700	48	750	902
1750	48	750	952
1800	48	750	1002
1850	48	750	1052
1900	48	750	1102
1950	67	750	1133
2000	67	750	1183
2050	67	750	1233
2100	67	750	1283
2150	67	750	1333
2200	67	750	1383
2250	67	750	1433
2300	67	750	1483
2350	67	750	1533
2400	67	750	1583
2450	67	750	1633
2500	78	750	1672
2550	78	750	1722
2600	78	750	1772
2650	78	750	1822
2700	78	750	1872
2750	78	750	1922
2800	78	750	1972
2850	78	750	2022
2900	78	750	2072
2950	78	750	2122
3000	78	750	2172
3050	78	750	2222
3100	78	750	2272
3150	78	750	2322
3200	78	750	2372
3250	78	750	2422
3300	78	750	2472
3350	78	750	2522
3400	78	750	2572
3500	78	750	2672
3600	78	750	2772
3700	78	750	2872
3800	78	750	2972
3900	78	750	3072
4000	78	750	3172
4100	78	750	3272
4200	78	750	3372
4300	78	750	3472
4400	78	750	3572
4500	78	750	3672
4600	78	750	3772
4700	78	750	3872
4800	78	750	3972
4900	78	750	4072
5000	78	750	4172

Milyen feltételek mellett kapta meg Satumarén a román kisiparosok egyesülete az Iparos Otthon székházát?

Cseretelket, 400.000 lej készpénzt, 50 vagon követ és tíz éven át évi 20.000 lej, az Iparos Aggmenház javára folyósítandó szubvenciót ad a város a nagyértékű épületért.

Satumarén Cheres Stefan polgármester akciót indított az ottani román kisiparosok egyesülete érdekében abból a célból, hogy a város megszerezhesse csere útján az Iparos Olvasókör, illetve az Iparos Otthon tulajdonát képező Vladimirescu ucca 6. szám alatti épületet a román kisiparosok részére, amellyel szemben a város átadná az Iparos Aggmenház részére a Strabunilor ucca 28. szám alatt levő üres telket, még pedig olyanformán, hogy a két telek közti értékkülömbözetet a város készpénzzel kompenzálja.

Az Iparos Otthon választmánya elfogadta a városnak azt a megállapítását, hogy a csere tárgyát képező két ingatlan telekértéke egyenlő.

A Vladimirescu uccai épület értékének a re-kompenzálása gyanánt felajánlott három százezer lejt keveselte, azt nem fogadta el és azt kívánta, hogy a város e címen az Iparos Otthonnak 400.000 lejt fizessen ki. Adjon továbbá a város ötven vagon építési kőanyagot és állapítson meg az aggmenház részére tíz éven keresztül évi 20.000 lej szubvenciót.

Addig pedig, amíg a minisztérium ezt a cseretelket teljes egészében jóváhagyja, a Vladimirescu uccai épület ama részét, amelyben most az Ipartestület hivatalai vannak elhelyezkedve, azzal a feltétellel adja át a román kisiparosok egyesületének, hogy ezek szabályos haszonbérleti szerződést kötnek, amelyet azonnal végrehajtó szankcióval királyi közjegyző előtt foglalnak írásba és amelyben a román kisiparosok egyesülete kötelezettséget vállal arra, hogy a csereügylet jóvá nem hagyása esetén a bérleti határidő lejártá után azonnal kiköltözik az épületből és azt visszaadja az Iparos Otthonnak.

Az Ipartestület hivatalai részére a város gondoskodik megfelelő helyiségekről.

Az Iparos Otthon választmánya kihangsúlyozta, hogy

az Iparos Otthon ezzel a cserével nagy áldozatokat hozott, de tette ezt őszinte lojalitásból, hogy ezzel is dokumentálja azt, hogy a város magyar iparossága a román kisiparosokkal való békés együttműködést őszintén óhajtja.

A polgármester az Iparos Otthon választmányának határozatát a város részéről elfogadhatónak minősítette és azt az ideiglenes bizottsági ülésnek elfogadásra ajánlotta.

Az Interimár bizottság a megállapodást a város részéről tudomásul vette.

Ötezer lej jutalmat kapott az iparügyi minisztériumtól a jimboliai ipartestület a nagysikerű kiállítás körül szerzett érdemeiért

Impozáns ünnepe volt a napokban Jimbolia iparos és kereskedő társadalmának. A májusban nagy sikerrel megtartott ottani kiállítás elismeréseképpen, megjelent ott a timisoarai iparkamara vezetője, Ionescu Aurél iparkamarai elnök, Conciatu főtitkár, továbbá Faur Liviusz miniszteriumi igazgató, akiket az állomáson ünnepélyesen fogadtak. A nagyobb kereskedelmi és ipari vállalatok megtekintése után az iparosok kaszinójában Ionescu Aurél elnök meleg szavakban fejezte ki elismerését az ottani iparosok és kereskedők eredményes működéséért és a kereskedelemügyi minisztérium megbízásából úgy az ipartestületnek, mint a Kereskedők Egyesületének egyenként ötezer lejt nyújtottak át. Az elnök azután Wersching Dániel, a Kereskedők Egyesülete elnökének átadta a király által adományozott első osztályú kereskedelmi érdemrendet. A következő szónok Conciatu főtitkár volt, aki ajánlotta, hogy június 12-én a Bánságba érkező Károly király és a közlekedésügyi miniszter elé járuljanak azzal a kérelemmel, hogy a Johannisfeld-Jimbolia vasutvonalat minél sürgősebben helyezték ismét forgalomba. A Kereskedők Egyesülete helyiségében végül száz terítékes bankett volt, amelyen számos pohárköszöntő hangzott el.

Malomhengerek csiszolását és rovátkolását

szakszerűen, gyorsan, olcsón végzi

Strzalka János

rész- és fémáru üzeme
Arad, Calea Saguna 110. sz.

Vas-és fémöntés Gépműhely

Precíziós szerszámok készítése.

LADISLAU

ASSAEL

LASZLO

MŰLAKATOSSÁG Arad, Cal. Radnei 35. Gyártom a mezőgazdaság összes gépeit. Kenderfeldolgozó gépek — Malomberendezések saját modelom után készülnek.

Szeszélyes séta a női divat szeszélyei körül

PARIS. A csipkeruhák estélyi toalettnak újra nagyon divatosak, fekete nagyon finom csipkéből. A csipkeruha alá vagy krepdesin, vagy egy különlegesen keményített szatinkombinét viselnek. Eredeti fekete csipketoalettet láttunk, amelyhez sűrűn huzott égszínkék keppet viselnek. A mouseline kepp egészen különleges érdekessége volt a sűrű huzások közé bedolgozott széles fekete csipkebetét, égszínkék szatin aládolgozással. Nagyon érdekes volt az égszínkék szatincipő is a fekete estélyi ruhához. A cipőt különleges munkájú ezüst csatt díszítette és apró ezüst, ugyanolyan fonású levél-fejdiszt viselt hozzá a mannequin.

Azszurozott különlegesen finoman összeállított ruhát mutattak be a héten egész eredeti összeállításban. A ruha halavány rózsaszín romainból készült, a derekán azszurdiszítással, a nyak körül pedig rózsaszín alapon fekete pettyes édes organdi szabóval. A ruha öve fekete és rózsaszínű anyaggal volt átszavarva. Nagyon emelte a ruhát a fényes fekete selyemből készült háromnegyedes kabát, japánzabású buggyos ujjakkal. A hozzávaló fekete tűzött taftt „kulikalap” belsejét olcalt két nagyon halavány rózsaszínű georgette hortenzia díszítette. Roppant elegáns fekete antilop keztyűt viselt a toaletthez a mannequin, a melyen vastag, halavány rózsaszínű kivarrás volt. Nagy rózsaszín, feketekockás taftt retikul egészítette ki a toalettet ugyanolyan sállal.

Aprópó! Kulikalap, most nagyon meghódította a divatdámát, bár a csucos teteje miatt még kissé szokatlan az uccai járókelők szemében, akik nincsenek annyira tisztában a divat követelményivel, mint a kiválasztott divatdámá. Nagyon sikkesek a fehér szalma és -filckalapok is, valamint a nyersszalmából készült csucostetejű kalapok, amelyből nagyon szép modelt láttunk a nyersvászonszoktűmhez. A nyersszalmából készült kulikalapot oldalt, a karimánál, vékony színes divatszínörökből csavart kis kiálló gömböcske díszítette, egy pár kis masniszerűen díszkréten viselt, go zsinórvégecskével. Nyersvászonszoktűm viselt hozzá a mannequin nagy színes biztosítóval.

Divatos vászonkabátot igen szépeket láttunk. A legérdekesebb volt egy fekete selyemruhához való, fehér alapon feketén mintázott háromnegyedes vászonkabát, kimonóra emlékeztető szabásával és széles fekete kihajtójával. Azonkívül nagyon eredeti összeállítás volt egy beige színben mintázott vászonkabátból készült fehér alapu színesvirágú imprimé-ruha, amelynek fehér-fekete mintáját csak nagyon elvétve élénkítette egy kis beige, a kabát színében tartva. A kék nyersvászonszoktűm, úgy fekete mint barna vászonszoknyához hordják, selyem organdi vagy vászonbluzhoz, de nagyon elegánsak a homokszínű spárgás vászonból készült kosztűmök is imprimé bluzzal.

ROSSZ VENDEG.

— Látja, főúr, az a sovány ur ott a tükör alatt egy kitűnő belgyógyász, aki háromtól otig rendel.

— Ez a baj, kérem, mert a mi lakásunkba csak hatkor jön és akkor már nem rendel.

MENNYI SZAMAR VAN A FÖLDÖN?

Az öreg Tasziló gróf folyton leszámározza a fiát, ifjabb Tasziló grófot.

— De káhelek, papa — mondja egyszer ifjabb Tasziló — annyi számah nincs is a világban, a mennyi én vagyok.

BORBELYNAL.

Inas: „A bajusz is?”
Vendég: „Mindent levenni”.

Főnök (az inasnak): „Figyelmzettetek, Matyi a fülek maradnak.”

JÓ KABALA.

— Képzeld, drágám, tegnap találtam egy négylevelű lóherét.

Szerencsét jelent. Muti, kok van.

— Már nincs meg. Betettem a pénztárcámba és ma reggel tárcástól együtt elveszett...

Választott bíróságaink alkonya

Sirfelfirat a megszüntetett timisoarai Lloyd bíróság hetven éves működésének fejtfájára.
Milyen lesz a hatásköre az aradi tőzsdebíróságnak

A múlt héten megszűnt az országban az utolsó szabad választott bíróságnak működése, amely elé a gazdasági életben előforduló vitás kérdések, elsősorban a kereskedelmi perek szabadon — pusztán a felek ezirányú megállapodása alapján — vihetők voltak. A tőzsdei bíróságok szakszerűen és gyorsan intézték el az eléjük terjesztett jogvitákat, szakemberek ítéleztek és ítéleteik ellen felebbezésnek nem volt helye. Nagy érdemük és előnyük volt az, hogy ítélezéseikben nem jogi formalitásokat, hanem csak az anyagi igazságot tartották szem előtt s alkalmazkodtak ahhoz az elvhez hogy a kereskedelemben és üzleti vállalkozásokban fontosabb a gyors, mint a jogilag pontos ítélet. Különösen olyan kérdésekben, amikor romlandó árukról vagy romlandó pénzről volt szó, megbecsülhetetlen értéket jelentett a gyors ítékezés az éveken át elhúzódó és végül is valamilyen jogi formáságon és nem kereskedői hűségben, vagy az anyagi igazság egyéb kellekein eldöntött per.

Az imperium átvétele óta két ilyen választott bíróság működött Erdélyben: az aradi és a timisoarai. Ezek közül az aradi a háboru előtti években létesült, amikor az aradi iparkamara közbenjárására engedélyezték volt az Aradi Áru- és Érték-tőzsdét, a timisoarai Lloyd-bíróság azonban a 70-es években létesült és egyike volt az ország legrégebbi bíróságainak. Az első nemzeti-parasztpárti kormány megszüntette a tőzsdei választott bíróságok működését, illetőleg azok hatáskörét

a tőzsdén kötött ügyletekből eredő differenciák elbírlására korlátozta.

Erre a rendelkezésre az aradi választott bíróság megszüntette működését, a Lloyd-bíróság azonban tovább is működött, mert vezetői arra az álláspontra helyezkedtek, hogy az új törvény csak a „tőzsdei” választott bíróságok működését korlátozza, a timisoarai

intézmény azonban nem tőzsdei, hanem társulati bíróság, amelyet a timisoarai Lloyd-társulat tart fenn. A múlt évben két kereskedő perében hozott, azonban a bíróság ezzel a felfogással ellentétes ítéletet. Egy oradeai kereskedő, aki a pereszes fél volt, érvénytelenítési keresetet adott be a táblához a az oradeai tábla, majd felebbezés folytán

a Semmitőszék is kimondta, hogy a Madgearu-féle törvény nemcsak a tőzsdei bíróságokra, hanem általában minden választott bírósági intézményre vonatkozik,

tehát a timisoarai Lloyd-bíróságra is. A legfelsőbb bíróságnak e döntése alapján a kereskedelmi miniszter most rendeletileg betiltotta a Lloyd-bíróság további működését.

E rendelkezés sok hátrányt jelent Arad kereskedői és vállalkozói világára is, amely az itteni választott-bíróság működésének megszüntetése óta a Lloyd-bíróság elé vitte kereskedelmi pereit. Talán némi kárpótlásul fog szolgálni Arad kereskedelmi életének, hogy

az Aradon létesített Árutőzsde és választott bírósága a közeljövőben megkezdli működését

és remény van arra, hogy az iparkamara vezetőségének sikerülni fog módot találni arra, hogy ez a választott bíróság ne csak tőzsdei ügyletekből származó differenciákban ítélezzen, hanem minden olyan kereskedelmi perben is, amelyekben ennek a bíróságnak illetékességét a felek előzetesen kikötötték. Az aradi tőzsde mindeddig azért nem kezdte meg működését, mert a kereskedelmi miniszter még nem nevezte ki a tőzsdei ügynököket. Az aradi iparkamara elnöksége táviratilag megsürgette a kereskedelmi miniszternél a kinevezések végrehajtását s így remény van rá, hogy rövid idő alatt a választott-bíróság is működésbe helyezhető lesz.

FELREERTES.

— Ugy-e, uram, ön nős ember?
— Nem kérem. Ez a karcolás az arcomon a barbélyom műve.

Nyári ruhákat és kabátokat legszebben

fest és tisztít

KNAPP

Strada Episcopul Radu 10.
Fleki: Strada Bratiano 11.

A DERÉK KICSIKE

Totóka örömtől sugárzó arccal jön haza az iskolából.

— Na, Totó, minek örülsz olyan nagyon?

— Te is örülni fogsz, mamuka, ha megmondok. Képzeld, azt mondta nekem a tanító bácsi: Totó, te nyugodtan visszakérheted a tandíjat...

KI MIATT.

Két görli beszélget az öltözőben.

— Nagyon sikkes vagy, — mondja az egyik.

— Ki miatt csinostod úgy ki magad?

— Mi vagyok én? Próféta? — feleli vállatvonva a másik.

MŰVÉSZI FÉNYKÉPEK

Nagyított képek jutányos áron

NAGY GÉZA műtermében készülnek
Bul. Reg. Maria 8. földsz.

OPER.

— Kohn, wo warst du gestern?
— In Theater.
— Was für ein Theater?
— Operntheater.
— Was hat man gegeben?
— Stück.
— Aber was war der Inhalt?
— Einer schiesst auf Apfel.

VIGYAZAT, SKÓT VJCC.

Archibald, a skót, tizenöt évig hordta kalapját, de akkorra az agyonhordott jószág úgy tönkrement, hogy hosszú töprengés után elhatározta skótunk: új kalapot fog venni. Elmegy a városka egyetlen kalapüzletébe. Megáli az újtsban és oda szól a tulajdonosnak:

— Mit szól hozzá, már megint itt vagyok...

SZÖKEK ELŐNYBEN.

— Mari, én tegnap észre vettem, hogy csókolóztam a pékkel. Vegye tudomásul, holnaptól kezdve én fogom átvenni minden reggel a zsemlyét.

— Nem tetszik semmit sem érni vele, nagyságos asszony, mert ő csak a szőkét szereteti...

ESZMECSERE.

Asszony: „Én azt hiszem, minden férfi hülye.”

Férj: „Nem, fiacskám, vannak agglagények is közöttük...”

UZSONNA UTÁN.

— Pistike, nem akarsz még egy kis süteményt?

— Köszönöm, tanti, tele vagyok.

— Akkor tegyél néhányat a zsebedbe.

— Köszönöm, az is tele van...

Utban a harmadik típusu ezerlejes bankjegy

Kivételesen román művész nyert a bankjegy rajzára kiírt pályázaton. — Miért kell bevonni az eddigi ezerlejeseket?

A régi, kék alapszínben nyomott ezer lejes bankjegyek bevonása alkalmával, a Banca Nationala közölte, hogy a bankjegyek becserélése az új, lilaszínű ezer lejesekre, csak átmeneti rendelkezés és hogy a most forgalomban lévő legnagyobb címletű papírpénzünk helyébe legközelebb újabb — most már végleges — ezer lejesek jönnek. Az ideiglenes kicserélését részint azért kellett végrehajtani, mert a kéksínű bankjegyek hamisítása már veszedelmesen nagy mértékűt öltött, részint pedig azért, mert a legtöbb jegybanknál tradíció, hogy a mindenkor bankkormányzók aláírása valamilyen bankjegyben megörökíttessenek.

Az új bankjegyek azonban éppen csak arra nem voltak alkalmasak, hogy hamisításuk nehezebben legyen végezhető. Annyira hasonlatosak az 500 lejes címletekhez, hogy

aki az egyiknek hamisítására berendezkedett, az külön üzemeltetés nélkül 1000 lejeseket is tudott gyártani.

Némi késsélemmel — a hamisítványok nagymértékben tapasztalható elterjedése után — a jegybank vezetősége is rájött erre a hibára s elhatározta, hogy sürgősen kicseréli az új bankjegyeket is. Pályázatot hirdetett az új pénz rajzára s a pályázaton — első eset ez, amióta román bankjegyek vannak forgalomban, — román művész tervezete nyerte el az első díjat. A Banca Nationala Murnu bucarestii grafikus tervezetét fogadta el kivitelle s az új 1000 lejeseken nem lesz többé látható a francia tervező szignója: a „Duval facit” jelzés. Érdemes megjegyezni, hogy ezuttal

nemcsak a bankjegy rajza, hanem egész technikai kivitelle is az országban készül.

Az új bankjegy egyik oldalán a király arc-képét és monogramját és két román nőt ábrázoló nemzeti viseletben, akik közül az egyik fon, a másik pedig csecsemőt tart az ölében, a házi ipar és az anyaság jelképezésére. A bankjegy másik oldalán a mezőgazdaság, kereskedelem és az ipar emblémái láthatók, valamint egy gőzhajó, amely gabonát rak be. Az obligát petróleum-szonda a füstölő gyárgépmény a tudomány és a művészet emblémája mellett a curtea argesi kolostor látkepe is díszíteni fogja az új pénzt, melynek grafikai elgondolása mint a leírásból látszik, nem új csapásokon halad. A Banca Nationala képviselőinek aláírása csak abban változik, hogy Anghelescu Constantin bankkormányzó helyett Dorel Dumitrescu jelenlegi kormányzó aláírása fogja díszíteni az új 1000 lejeseket.

Belga kristály **TÜKRÖK**
Modern **ÜVEGEK**
maft **CSISZOLT ÜVEGEK**
legjobb minőségben és legolcsóbb árban

PINTÉR & CO. cégnél
Arad, Str. Ioan Calvin 39

CSELEDSZÓBA.

— Hogy történhetett meg, hogy én magát a szobájában tegnap este félreérthetetlen helyzetben láttam egy katonával?

— Valószínűleg úgy, hogy benézett a kulcslyukon a nagyságos asszony.

ÉLETVESZÉDELEMBEN.

— Miért nem hajlandó ön semmiáron felvilágosítást adni a szomszédjáról?

— Mert nagyon erős ember és ha megtudja, agyonüt...

SZERETET.

— Ugye szeretik a községben az új orvost?

— Hogyne! A páciensek a házába mennek miatta.

Unregelmessigkeiten bei der Vergebung von öffentlichen Arbeiten in Resița

Aus Resița wird gemeldet: Vor kurzem gelangten die Instandhaltungsarbeiten des Resițaer Wasserwerkes durch die städt. Interimskommission ohne vorherige amtliche Ausschreibung an einen Protegierten zur Vergabung. Trotz verschiedener günstigeren Anträge nahm die Kommission dieselben nicht zur Kenntnis, worauf die übrigen Interessenten eine Kontestation an das Timisoaraer lokale Revisionskomitee richteten. Zu der vor einigen Tagen bei der letzteren Behörde statt-

gehabten Verhandlung waren seitens der Stadt Resița Stadtrat Trandafir Lugoionel vertreten, der die erfolgte Vergabung damit begründete, dass Jakob Balan als Parteigänger sich verdient gemacht und hierfür durch diese Vertrauung entlohnt wurde. In Ermangelung von nötigen Beweisdokumenten über die Betrauung seitens der städt. Interimskommission wurde diese ungeklärte Angelegenheit auf den 27. Juni l. J. zur weiteren Verhandlung seitens der Timisoaraer lokalen Revisionskommission vertagt.

Iparosnaggyűlést tartottak Lugoion a kontárveszedelem ellen.

Lugoion az iparosság vasárnap népes gyűlést tartott, amelyen a kontármunka problémájával foglalkoztak. Egyre nagyobb lesz azoknak a száma, akik iparigazolvány nélkül végeznek ipari munkákat és így a törvény szerint kontárkodnak. A kontárok a terhek alatt nyögő iparosoknak érzékeny versenyt és károkat okoznak.

Wagendorf Miklós borbélymester javaslatára elhatározták, hogy a kontármunkára vonatkozó adatokat panasziratba foglalják és azt küldötté-gileg viszik a városházára, ahol orvoslát kérnek.

A nyár már nem hoz gondot,
.....
régi ruháimat

Hoszpodár-hoz küldöm
.....
átfontam, vagyis tisztítottam.
Arad, Strada Stroiescu 13.
és Strada Eminescu 3

CSALADI KONCERT.

Ejfel után egy óra és a család pólás zsarnoka még mindig bömböl. A menyecske már megelégette a dolgot, idegesen szól rá a dühösen alvó férjére:

— Törődj már te is a gyerekkel, hiszen a tied is...

— Az én részem hadd böggjön, — mondja a férj és a másik oldalára fordul.

KICSIRE NEM ADUNK.

— Disznóság, hogy miket híresztel rólad ez a Blau.

— Hagyd hallanom, mit.

— Hogy hamisan buktál...

— Sag schon...

— Hogy viszonyod van a sógornóddal...

— Mond már...

— Hogy ellopod a kávéházban a tálcákról a pincérek borraivalait.

— Elég. A többit ird meg levélben. Nem fogom elolvasni. Hát érdekel engem, hogy ez a lüke Blau minden kis smoncát úgy jelfúj?

HARMÓNIA.

Kohn vasárnap reggel meglepetésszerűen kijelenti a feleségének, hogy ő ma ki fog randulni.

— De, édesem, — mondja az asszony, — hiszen te nem szereted a természetet...

— Tévedsz, drágám, — hangzik a válasz, — én csak a te természetedtől irtózom...

Iparostársaim figelmébe

Bármilyen nyomtatványokat a legszebb és legmodernebb kivitelen, a lehető legolcsóbb áron csakis nálam szerezhetik be.

REINER-nyomda, Arad

Bulevardul Regina Maria 17.

Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan elintézek

Ne felejtse el!

A „MERCUR”
cipőáruházban

ARAD,

(Piata Avram Iancu 21.)
kizapárolók által készített

elegáns

cipőt kaphat

olcsó árban!

HARMINCÖTMILLIÓ AUTÓ FUT A VILÁGON.

A Newyorkban most összeállított autóstatisztika szerint 1933-ban kerekén 35 millió gépkocsi futott a világon. Ebből 29 millió esik magára az Egyesült Államokra és csak hat millió a földkerekség összes többi országaira. Európában Franciaország vezet közel kétfélmillió gépjárművel, utána következik Anglia egymillió 700 ezer kocsival. Németországban 680 ezer és Olaszországban 330 ezer a gépkocsik száma.

CSAK FINOMAN.

Egy év után véletlenül találkozik a két jóbarát.

— Egy cseppet se öregedtet, Arany, őszintén mondom. A hajad pláne évről-évre szőkésb. Valósággal a technika csodája.

— És hogy te olyan fiatalosan tudsz öltözködni, édesem, igazán csodálatos. De különösen ez a kalapod remek. Mondhatom, drágám, évről-évre jobban tetszik nekem.

Ajánljuk versenyen felülálló géphajtó- és tömitő-köteleinket,

malom- és transport hevedereinket. Kókusz-szőnyeg, lábtörő, grádlí, butorazövet, plüss, atri, butorugó, mindenféle kárpitoskellékek. Zsák, zsinag, kötél, ponyva, tömlő, kender, len, és juta-gyártmányok

Schönberger és Grüenstein R. T.
Arad, ul. Neuman ház

ZOOLOGIE.

In der Zoologiestunde: „Nun werde ich euch noch einige Tiere zeigen, deren Namen von uns gelaufenen Kleidungsstücken abgeleitet sind. Hier seht ihr die Schleiereule, hier den Mantelpavian. Wer kann mir noch so ein Tier nennen?” Der kleine Hans: „Der Rockmarder.”

ELSZÁMITOTTA MAGAT.

— Utoljára figyelmeztetem magát, kedves könyvelő ur, vigyázzon egy kissé jobban. Látja, újra elszámította magát...

— Bocsánatért esedezem, főnök ur, a szeretőm vette el az eszemet. Ki gyha szabadna remélnem, hogy a főnök ur kedves leányát...

— Látja, kérem, most megint elszámította magát...

JULIU LINK

Dentist—Fogász

diplome medaille

Timisoara, I. St. Gheorghe No. 6.
(v. Arany Szarvas-épület)

BORBELYNÁL.

Ideges vendég rohog a fodrászsüzletbe. Leül és kimért hangon mondja:

— Mind a négyet rövidre...

— És mi az a négy, ha lenn olyan kegyes felvilágosítani uraságod engem, az egyszerű, tanulatlan, de azért minden akadályon keresztül is tenuini vagy borbély-fodrosat?...

— A haj, szakáll, bajusz és a — duma...

NYOMOK A HOBAN.

— Merre van itt a maguk községében a borbély, atyafi?

— Menjén csak nyugodtan arra az ur, amerre a vérnyomok vezetnek...

Ha jólés olcsón akar enni és inni, jöjjön az IPAROS OTTHON

vendéglőbe. Cigányzene. Tanc.
Arad legszébb kórhelyisége.

EWIGE LIEBE.

Zwei Freunde, ein Verheirateter und ein Junggeselle, bewundern im Theater das meisterhafte Spiel des Helden. „Fabelhaft“, sagt der Ehemann, „ist die Art, wie der Künstler der Partnerin seine Liebe gesteht.“ „Und dabei sind die beiden“, erwidert der Junggeselle, „schon achtzehn Jahre miteinander verheiratet.“ „Achtzehn Jahre richtig verheiratet? Was für ein Schauspieler!“

UNMÖGLICHKEIT.

„Ich trage einen wunderbaren Anzug: Die Wollé kam aus Australien, englische Haendler verkauften sie nach Schottland, in Brinn wurde der Stoff gewebt und zu einem Anzug verarbeitet, den ich in Wien kaufte.“ „Worin liegt da das Wunderbare?“ „Darin, dass so viele Menschen davon leben können, obwohl ich den Anzug noch gar nicht bezahlt habe.“

TALENT.

„Welcher Beruf soll ihr Sohn den ergreifen?“ „Ich lasse ihn Anwalt werden; er mischt sich schon jetzt in allen Leute Angelegenheiten, und ich sehe nicht ein, warum er nicht dafür bezahlt werden soll.“

Eladó:

Egy 20 HP Daix Diesel-motor
Egy 14 HP villanymotor
Két drb furógép
Három drb esztergaped
Egy drb vásipari gyalugép

Különböző esztergakékek, lakatos- és kovács

szerszámok,

különböféle méretű jó kerben levő

bőr Balata-szijjak.

Arad, Calea Saguna 110.

Szigoru pénzügyminiszteri rendelet a forgalmi adótörvény betartása érdekében

A pénzügyminiszter körrendeletet küldött szét az összes pénzügyigazgatóságokhoz, a forgalmi adótörvényben előírt könyvek és regiszterek vezetése ügyében.

A körrendelet szerint a miniszterium arról értesült, hogy egyes pénzügyigazgatóságok a forgalmi adók nyilvántartását rendkívül hiányosan és szabálytalanul végzik. A miniszter figyelmezteti a hatóságokat, hogy a nyilvántartásra vonatkozó szabályok betartásának elmulasztása esetén szigorú rendszabályokat fog alkalmazni.

A körrendelet azt is megállapítja, hogy az ipari vállalatok ellenőrzése csak nagyon ritkán és igen felületes módon történik. Elrendeli tehát,

hogy a vizsgálatokat a jövőben minél gyakrabban és a legnagyobb pontossággal végezzék. Ahol nehézség, vagy kétely merül föl a törvény alkalmazására vonatkozóan, ott közvetlenül a miniszteriumhoz kell fordulni magyarázatért.

A forgalmi adóra vonatkozó ugynevezett speciális regiszterek láttamozását, illetve a dátumok hitelesítését az adókövető pénzügyigazgatóságok végezzék.

Felhívja még a rendelet a pénzügyigazgatóságok figyelmét arra is, hogy olyan esetekben, amikor a forgalmi adót késedelmesen fizetik be, a pénzügyigazgatóságok hajtsák be a törvény által előírt adóöbleteket is.

Mennyi szabadság jár az ipari munkásnak, üzemtisztviselőnek és az iparos tanoncnak?

A timisoarai munkakamara közhírré teszi, hogy az összes munkaadók a munkabérszerződésekről szóló törvény értelmében kötelesek alkalmazottaiknak évenként szabadságot engedélyezni a következő előírások szerint:

Minden munkásnak, akik megszerzésükkel 1—3 éve szolgálnak, 7 nap, 3—5 év után 10 nap, 5—10 év után 14 nap és minden további év után 1 nap szabadság jár, mely azonban 30 napot túl nem haladhat.

A kereskedelmi és ipari alkalmazottaknak, magántisztviselőnek, 1—3 év után 10 nap, 3—5

év után 14 nap és 5—10 év után 21 nap, valamint minden további év után még 1 nap szabadság jár, mely azonban a 30 napot túl nem lépheti.

A munkaadók kötelesek a tanoncok részére is évenként legalább 15 napi szabadságot engedélyezni.

A szabadságidő teljes tartama alatt az alkalmazottaknak fizetés jár, amely egyenlő az utolsó három hónapban fizetett munkabér közepátlomával, valamint az összes járulékokkal.

A munkaadók tudomására hozatik, hogy tanoncszerződések megkötésük után azonnal bemutatandók beiktatás végett a munkakamaráknál.

HATVAN ALLAM VESZ RÉSZT A NEMZETKÖZI MUKAÜGYI KONFERENCIÁN.

Julius 4-én, szerdán U: össze Genfben a 18-ik nemzetközi munkaügyi konferencia, amelyen 60 állam képviselteti magát.

A háromhetes ülészak tárgysorozata a 48 óras munkahét, a munkanélküliség esetére szóló biztosítás, a munkanélküliség támogatása és a nagyszabású közmunkák ügye.

A románia szociáldemokrata munkásszervezetek képviselőiben Fluorás János, az országos szaktanács elnöke vesz részt a nemzetközi munkaügyi konferencián.

— Kiss István kapta meg a pecicai ipartestület ténctermének építési megbízását. A pecicai ipartestület előjárósága az ipartestület által építendő ténctermének építési munkálataival Kiss István rovinei építőmestert bízta meg. A határozat ellen Koncz Lajos pecicai építőmester, az ipartestület közgyűléséhez felebbezett. Vasárnap, június 17-én az iparaestület határozatképesen összeült Csanadanu elnök vezetésével. Az elnök szavazást rendelt el, melynek eredményeként Kiss István 50. Koncz Lajos 25 szavazatot kapott. A ténctermének felépítésével tehát Kiss Istvánt bízták meg.

VERROKONOK.

Kohné már a harmadik bolhát fogja. Gyönyörködve nézi a mozgékony állatokat.

— Miért nem öld meg őket? — kérdi Kohn.

— Ugyan, Dóri, hova gondolsz, hiszen a vércm csörgedezik az ereikben...

ISKOLÁBAN.

— Móriska, mit csinál az anya, akinek hat gyermeke van, de csak öt almája?

— Kompótot, tanító bácsi.

Tíz évre Salonta városa élvezi a salontai ipartestületi székház jövedelmeit.

Hosszu huza-vona után Salonta városa és az ottani ipartestület vezetősége között megtörtént a megállapodás az iparos székházra adott másfélmillió lejes városi kölcsön törlesztése ügyében. A megállapodás szerint tíz évig, 1936. február 1-től 1946. február 1-ig a város fogja élvezni a székház minden bérjövödelmét, így az Uránia-mozgót, az éttermet is, az összes többi helyiséggel együtt. A szerződést az ingatlanra bekebelezik. A megállapodás még nem végleges.

Fél órával a vonatok indulása előtt ki kell nyitni a vasuti pénztárakat.

Régi panasz, hogy a vasuti állomásokon nem nyitják ki idejében a jegypénztárakat, hanem az utolsó percekben. A közlekedésügyi miniszter utasítására a vasuti vezérigazgatóság rendeletet adott ki, amely szerint a vasuti jegypénztárakat az egyes vonatok indulása előtt félórával kell kinyitni és egészen az indulásig nyitva is kell tartani.

KATONAS VALASZ.

— Na, Pupák, mi a legszebb katonai rang?

— Az őrmester.

— És követellen alatta?

— A ló.

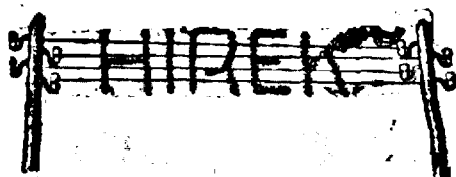
ÚJ CSELED.

— Van már vőlegénye is?

— Igen, nagyságos asszony.

— És mivel foglalkozik a jövőddel?

— A jövőddel? Azt nem tudom. A mostani futó a vasutnál.

AZ IPAROS

Megjelenik minden pénteken.

Előfizetési ára egész évre intézménynek és nagy cégeknek 1000 lej, fél évre 500 lej. Iparosoknak egész évre 300 lej, fél évre 150 lej, negyed évre 75 lej.

Hirdetés négyzetcentiméterenként 4 lej. Éves kötéseknek árenda díj.

Redakcia és adminisztráció — Szerkesztőség és kiadóhivatal — Redaktion und administration Arad, Caminul Industrialilor-Iparos Otthon.

Szabó Béni magas királyi kitüntetést kapott

Szabó Béni braşovi szücsmestert, az erdélyi iparosság büszkeségét, öfelsege, a király a Román Sasrend tiszti érdemével és a Peles emlékéremmel tüntette ki. Az uralkodó úgy találta, hogy a népe és az iparos társadalom érdekében kifejtett önzetlen munkáért Szabó Béni megérdemli a magas kitüntetést, mert ez a munkásság az ország általános érdekeit is szolgálja.

— Kedvezmény a pontos adófizetőknek. Eucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium körrendeletet adott ki, amelyben értesíti az adózó polgárokat, hogy mindazok, akik 1934-35 évre szóló adójukat legkésőbb június 30-ika előtt befizetik, hét százalékos kedvezményt kapnak.

DEFINICIO.

— Mondd, apuka, mi az, hogy „főnök”?
— Az, fiacskám, egy olyan ember, aki mindig korán jön az irodába, amikor én elkessem és mindig későn megy, ha korán akarok haza lögni.

Iparosok az irodalomban

Móra Ferenc hátrahagyott írásaiból.

IV.

Angliának a keztyűcsináló fián kívül, aki Shakespeare néven legszokrázóbb csillaga a világ-irodalom firmamentumának, van egy vándor üstfoltozója. Bunyan, aki komor, vörös csillagul izik az irodalom egén. A XVII. század közepén élt, kezdetben faluzó mesterségének megfelelő, könnyelmű életet élt, azután megházasodott s felesége rávezette az ur utjára. Attól vándorpar lett az üstfoltozóból, aki egy kicsit zavart fejű ember volt, zavaros volt az igazságnak, jósnak és szeretetnek az az új vallása is, amit hirdetett s amiben van valami rokonság a baptisták mai hitével, — de minden zavaroságában is pártatlan, senkivel össze nem téveszthető nagy költő volt Bunyan. Sokszor voltak víziói és hallucinációi, látta megnyílni az eget és hallotta az Isten és az angyalok hangját s nem jött rá, hogy ezek a csodálatos hangok az ő költőszívéből hangzanak ki. Tanításaiért tizenkét évet töltött börtönben s tömlőce fenekén hallotta a legszebb hangokat: ekkor írta világhírű könyvét: A vándor utját, amelyből immár kétszáz év óta oltja szomját a lelkek nyája. A hitnek és költészetnek ez a csodálatos keveréke angol nyelven máig vagy ötszáz kiadást ért s még mindig újra kiadják. Általában azt tartják, hogy ennek az üstfoltozónak a könyve ért eddig legtöbb kiadást a biblia után: a világ minden művelt nyelvén. Magyarra is lefordították két ízben is, mindazonáltal nálunk nem igen ismerik a nevét se.

Annál többen olvassák nálunk egy másik, nagy angol írónak, Thackeray-nak Hiuság vására című világhírű regényét. Ennek a híres könyvnek a címe is a Bunyan Zarándok utja-ból van véve.

Megszüntette a pénzügyminiszter azoknak a bírságait, akiket azért büntettek meg, mert tavaly nem adtak be adóvallomást.

A pénzügyminiszter mindazokat a bírságokat, amelyeket azokra vetettek ki, akik a múlt esztendőben nem adtak be adóvallomást, megsemmisítette. Összesen negyvenezzer ilyen bírságot semmisített meg. Ezenkívül törölték azokat a bírságokat is, amelyeket azokra a háztulajdonosokra vetettek ki, akikről feltételezték, hogy a valódinál alacsonyabb házbéreket vallottak be.

— Careimarei iparos kitüntetése. Öfelsege, a király, az ipar terén szerzett érdemei elismerésül Bandur Bertalan carei marei vasöntőde tulajdonosnak a Meritul Comercial si Industrial első osztályát adományozta.

ROSSZ ÜZLET.

Grünne veszteszik Mórúddól. — Ha ilyen rossz lesz, az lesz a vég, hogy kieserüllek egy jó gúrékkel...

— Nagy tévedés részéről, mama. Gondold, akadt olyan bolond, aki egy rossztért jót ad?

— Ingatlan tulajdonosok figyelmébe. A pénzügyigazgatóság közli, hogy azok az ingatlan-tulajdonosok, akik az adókiutéseknél kamatterheik miatt a pótdó (supracota) elengedését, illetve mérséklését kérik, nemcsak a kamatfizetést igazoló okmányt és telekkönyvi kivonatot tartoznak bemutatni, hanem a pénzügyigazgatóság által kiállított összjövedelmi igazolást is. Tehát azok az adófizetők, akik már idézést kaptak a kiutés napján való megjelenésre, mihamarabb gondoskodjanak az összjövedelmi igazolás beszerzéséről, mert annak hiánya esetén kérésüket elutasítják.

— Megbírságozzák a hátralékos autó-adó fizetőket. Az aradi pénzügyigazgatóság autósztálya azzal bizta meg ellenőreit, hogy az autódát késedelmesen fizetők kihágásáról jegyzőkönyvet vegyenek fel és röjják ki a törvényben előírt büntetéseket. A törvény értelmében az adó negyedévenként előre fizetendő.

V.

Nem olyan világra világító név, mint az angol üstfoltozóé, de azért az olasz irodalomban eléggé ismert a Gonellá-é, aki borbélymester volt Ferrarában s arról volt híres, hogy akiket nappal borotvált, azokról éjszaka szindarabokat írt. Gonella körülbelül a Mátyás király idejében élt, amikor még Olaszország nem volt egységes, hanem jóformán annyi állam, ahány város s minden kis államnak megvolt a maga törvényes zsarnoka. Ferrara zsarnokai az Estei hercegek voltak, akiket egyszer Milanó hercege, Sforza Francesco kergetett világgá. Sforza hercegnek első dolga volt a megszállott városban magához parancsolni Gonella mestert, a híres költőborbélyt, hogy borotválja meg.

— De vigyázz, — fenyegette meg a mestert, — hogy meg ne vágj valahogy, mert akkor nyomban a lábadozó tetetem a fejedet s akkor majd irhatsz drámát a fejtelten borbélyról!

A Sforza-uratságot meg nem gyerekkjáték volt megborotválni, mert olyan szép varacskos, szemécsős ábrázata volt a hercegségének, mint a cantaloup-dinnye. Gonella azonban legalább is olyan jó borbély lehetett, mint amilyen drámaíró, mert olyan simára borotválta a cantaloup-dinnyét, hogy elmehetett volna sáritóknak.

— Na, mester, — enyhült meg a kész munka után a zsarnok, — most már megvárhatod, hogy mégis csak reszkettel az életedért, míg borotváltál.

— Nem én, uram, — csukta össze a borotvát a borbély, — mert őszintén szólva, el voltam szánva, hogyha meg találom karcolni kegyelmeségedet, akkor egyszerre úgy elkanyarítom a nyakát, hogy nem lesz érzéke a fejemet leütten.

Azt mondják, hogy ez az őszinte beszéd egy a szívére szolgált a Sforzának, hogy másnap elhurcolkodott Ferrarából. Mi igaz ebből, mi se, azt most már nem igen lehet tudni, de az való igaz, hogy a visszatérő Estei Bonso herceg nagyon kegyébe fogadta a borbélyt, nemcsak vele borotváltatta magát, hanem a köpölyözést is vele végeztette, a csillagokból is vele mondatott jövendőt, ami akkoriban mind hozzátartozott egy ióra-

Aradi Iparosok Temetkezést Segélyző Csoportja

Directiunea Grupelor de Ajutor de Inmormantare a Industriilor din Arad face cunosut membrilor cari sunt in restanta cu cotizatiile lor, sa achite restanta in interesul lor propriu, fiindca in conformitatea §-lui 14 si 15 din statute calitatea lor de membri respira automatic, adica daca membrul decedea intre timp, nu se poate acorda ajutorul. Cotizatiunile sunt scadente dupa urmatoarii membri decedati:

Az aradi Iparosok Temetkezést Segélyző Csoportja igazgatósága értesíti a csoport azon tagjait, akik halálzási járulékaikkal hátralékban vannak, azt saját érdekükben rendezzék, mert a csoport szabályzatának 14. és 15-ik §-a értelmében tagsági joguk automatic megsemmisül, azaz ha a tag közben elhal, a segély nem folyósítható.

A fizetés a következő elhunyt tagjaink után esedékes:

In grupa A. csoportban: 777. Mauritiu Szántó Mór, 778. Maria Kuruncsy Mária, 779. Iosif Popovics József.

In grupa B. csoportban: 768. Mauritiu Szántó Mór, 769. Nicolae Oravetz Miklós.

Aradi Polgári Jótékony Egyesület

Directiunea Grupelor de Inmormantare a Reunimii Civile de Binefacere din Arad prin prezenta comunica cu asociatii, ca cotizatiunile de dues sunt scadente pana la numarul curent.

Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület Temetkezési Csoportjai igazgatósága ezúton közli i. t. tagjaival, hogy a halálzási járulékok a következő számokig esedékesek:

In grupa I. csoportban: 698.

In grupa II. csoportban: 792.

Rugam membrii a anunta schimbarea de domiciliu la efectuarea ultii cotizatiilor.

Kérjük tagjaink lakcímváltozásait a halálzási járulékok rendezésével egyidejűleg bejelenteni.

HIRDESEN AZ IPAROSBAN

való borbély tudományához. Szegény Gonellának aztán éppen ez a nagy barátság vált vesztére. Az történt ugyanis, hogy a herceg harmadnapos hideglelésben esett ami ellen az orvosok levegőváltást javalltak neki. El is utazott a herceg a Pó partjára, nyári szállásra s magával vitte a rélkülöztetetlen borbélyt is, hogy a reggeli sétáin kísérője legyen. De hiába estek a nagy sétat, a hercegen nem fogott a kura s egyre fogyott a nagyur, mint a megszegett kenyér. Gonellának, aki őszintén szerette gazdáját, akkor eszébe jutott, hogy ő azt hallotta valaha, a hideglelést legbiztosabban meggyógyítja az ijedség, ennél fogva elhatározta, hogy alaposan ráijeszt a hercegre. Meg is tette olyanformán, hogy egyszer séta közben belökte a folyóba, persze mindjárt utána ugrott maga is és kiuzott vele a partra. Az ijedség-kurával sikerült is elijeszteni a hideglelést, hanem aztán minél tovább gondolkodott a herceg a dolgon, annál inkább úgy érezte, hogy ő vele a borbély tiszteletlenül bánt és a dolog rosszul is végződhetett volna, mert ő bele is fulladhatott volna a vízbe. Kapta magát, lefogatta Gonellát, törvényszék elé állította és halálra is ítélte, azonban eze ágában sem volt az ítéletet végrehajtani, csak éppen az ijesztést akarta visszaadni. Siralomházba tették a mestert s hogy a figura nagyobb legyen, gyóntatópapot is küntek hozzá és szemelattára ácsolták meg a vesztőhelyet. A hóhérnak megparancsolta a herceg, hogyha beköti a bűnös szemét és lehajtja a fejét a tőkére, akkor ne a pallossal csapjon le rá, hanem öntsön a nyakába egy vödör hidegvizet. A hóhér így is cselekedett, — csak hogy a hidegvizet már egy halott emberre öntötte: mikor Gonella a tőkére hajtotta a fejét, szörnyethalt az ijedségtől.

Egész Ferrara megsiratta a fejedelmi tréfa halottját, maga a herceg pedig sarkóvet állíttatott neki a következő felirással:

Fürtöket ollózt, az övét muzáik koszorútták; Mit másnak javasolt, félelem ilt meg őt.

A neve azonban fennmaradt, sőt az ő révén a ferrarai hercege is. Ez volt a derék uralkodónak a legnevezetesebb tette egész életében.

(Folytatása következik.)